

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

3-maandelijks clubtijdschrift

181

april-mei-juni 2021

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Marc De Quint	penningmeester - schatbewaarder 0474-448096 marcdequint@gmail.com
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebeoordelingen 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2021 14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit   op de 2e zondag van de maand, 8.30-12u
zaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

cover: hoe kun je min-of-meer zeker zijn van de loyaliteit van je troepen en huurlingen? Zo'n 2500 jaar geleden was het antwoord: GELD! Om ervoor te zorgen dat soldaten wisten waar hun soldij vandaan kwam zorgde je er voor dat een herkenbaar portret van de 'grote baas' op de munten kwam te staan.

De Canadees Voshart heeft dit proces nog een stap verder ontwikkeld: a.h.v. munten, beelden en oude teksten is hij erin geslaagd realistische portretten te maken van Romeinse keizers (zie artikel)

Philetairos, koning van Pergamon (282-263 BC)

Lidgeld-2021: laatste herinnering!

CLUBNIEUWS

Dank aan alle leden die reeds hun bijdrage voor 2021 hebben voldaan. Zij die vooraan nog een etiket met rode opdruk hebben vinden binnenin een overschrijvingsformulier om dit alsnog te regelen. **Opgelet:** als u niet reageert, spijt het ons, is dit het laatste tijdschrift dat u ontvangt!

Heropstart

We volgen de evolutie van de coronacrisis op de voet. Van zodra de opgelegde maatregelen dit toelaten hernemen we onze clubactiviteiten. Gezien het problematisch verloop van de strompelende vaccinatie-uitrol blijft het moeilijk om een exacte datum voorop te stellen.

Agenda

Voor een update van de numismatische kalender, raadpleeg uw laatste Muntklapper (nr. 110) of surf naar de website: **www.egmp-vzw.be!**

Oproep: plantagemunten Belgisch-Congo?

Ad Lansen doet een oproep of iemand hem kan informeren over het bestaan van plantagegeld in het voormalige Belgisch-Congo. Alle info over literatuur, verzamelaars, handelaars, veilinghuizen, ... is welkom: **a.j.lansen@hccnet.nl** of **lansenkil@hotmail.nl**. Alvast hartelijk dank!

Nieuwe publicatie!

Samen met Didier Vanoverbeek, ex-manager van de Koninklijke Munt, schreef Luc Vandamme een nieuw boek met de titel *Joseph De Bruyn (1913-1957), de laatste graveur van het Brussels Munthof*. Deze studie van 50 pag. behandelt zijn volledig werk met alle munten en alle medailles, grondig besproken en afgebeeld. Een uitgifte van vzw Limburgse Commissie voor Numismatiek.

Kostprijs: 19 € voor leden van Promotie van de Medaille (incl. verz). Niet-leden betalen 29 € + verz. BE48 0689 3254 8327 (GKBABEBB), met vermelding van naam + adres + telefoonnr. + emailadres.

We melden u het spijtige overlijden van **Fons Dams** (86j). Fons was als postkaartenexpert een gekend figuur in het Herentalse verzamelwereldje én ver daarbuiten. Fons was reeds lid bij Numismatica van bij de start. We wensen de familie veel sterkte toe bij het verwerken van dit verlies.

Medailles 2020 & 2021 Onderstaande leden mogen vanaf de volgende clubactiviteit hun medaille voor trouw lidmaatschap komen afhalen:

BRIGAND (5 jaar, brons): Theo Belgers (Herentals), Griet Boeckx (Herentals), Karel Breugelmans (Geel), Bart Ceulemans (Lint), Maud Ceulemans (Lint), Firmin Coeimans (Geel), Robert De Ceuster (Westerlo), Pierre Degel (Tienen), Geertje De Kort (Schijndel), Andy De Maertelaere (Schilde), Marcel De Smedt (Olen), Marc De Quint (Oud-Turnhout), Marc Everaert (Mechelen), Johan Feyaerts (Nieuwrode), Jos Flamand (Herentals), Rudy Frederickx (Westerlo), Walter Geerinckx (Herentals), René Geerts (Tessenderlo), Els Geudens (Kasterlee), Marie-Therèse Gijbels (Herentals), Andre Goetbloet (Kessel), Hedwig Hellemans (Willebroek), Jozef Goukens (Olen), Freek Groenendijk (Hoorn), Pascale Jansen (Olen), Odette Jennis (Herentals), François Leys (Herenthout), Joseph Linsen (Lommel), Jozef Mertens (Hoogstraten), Marcel Overdijk (Utrecht), François Peeters (Herentals), Richard Postelmans (Hasselt), Jozef Raeves (Zoersel), Serge Rooman (Merksplas), Gino Slock (Zottegem), Ad Slockers (Rhoon), Jean Smets (Beerzel), Jente Smolders (Herentals), André Spruyt (Olen), Ghislaine Sterck (Olen), Benjamin Switsers (Muizen), Frederik Tielens (St-Piet-Woluwe), Irene Van de Poel (Herentals), Ria Van de Ven (Herentals), Peter Van Dijk (Goes), John Van Eester (Grobendonk), Willy Vangeel (Westerlo), Marina Van Hentenryck (Oud-Turnhout), Georges Van Herck (Leuven), Nicole Vanherck (Retie), Paul Van Hoof (St-Katelijne-Waver), Jan Van Loon (Arendonk), Rudy Van Meldert (Tremelo), Herman Van Nuffelen (Heist o/d Berg), Emiel Van Olmen (Olen), Jean-Luc Van Uffelen (Schoten), Dirk Van Vucht (Geel), Jan Vermeer (Mol), Fonny Vermeiren (Mortsel), Gustaaf Vermeulen (Herentals), Mia Vernie (St-Katelijne-Waver), Daniel Verschoren (Duffel), Norrick Vloemans (Olen), Leo Wagemans (Herentals), Steven Wijnants (Herentals), Yamina Zebchine (Antwerpen).

Komen tevens in aanmerking als lidgeld-2021 wordt voldaan: Philip Cox (Hasselt), Fausto Faïs (Heist-op-den-Berg), Etienne Geirnaert (Wondelgem), Jan Ruys (Utrecht), Roger Van Goubergen (Vorselaar).

POORTER (10 jaar, alpaca): Jan Baars (Lichtaart), Jos Benders (Leuven), Dries Boven (Herentals), Theo Breugelmans (Arendonk), Peter Budai (Bierbeek), Aloïs De Ceuster (Deurne), Wilfried De Coster (Westmeerbeek), Frans De Kinderen (Ravels), Ronny Jansen (Pelt), Lei Lennaerts ('s-Hertogenbosch), Swa Leysen (Noorderwijk), Mark Mannesse (Tilburg), Edgard Michiels (Mechelen), Francois Mols

(Nijlen), Theo Nissen (Terheide), Herman Ouderits (Balen), Pierre Petit (Elsene), Arthur Scheirs (Beerzel), Arjan Senden ('s-Hertogenbosch), Joannes Swinnen (Lommel), Jozef Torfs (Grobendonk), Anselm Vandenbergh (Eindhout), Frans Van Gestel (Herenthout), Jef Van Houdt (Arendonk), Cornelis Van Hogerhuis (Grobendonk), Annie Van Springel (Westerlo), Koen Verboven (Gent), Luc Verhaert (Geel), Raf Verhoeven (Geel), Freddy Vermeulen (Hallaar), Danny Verreydt (Herentals), Nicole Vincent (Herve), Marjan Vrees (Eindhoven), Gustave Wuyts (Arendonk).

Komen tevens in aanmerking: Ludo Blockx (Geel), Eddy Broeckx (Westerlo), Bart De Vrij (Malle), Raoul Dorissen (Olmen), Evert Philippeau (Waalre), Eddy Raes (Antwerpen).

BEGIJN (15 jaar, rood koper): Gabriel Bourgart (Noorderwijk), Maurice Coeckelbergh (Oppuurs), Alain Debelder (Antwerpen), Peter Du Brucq (Geraardsbergen), Bert Eyckens (Beerse), Willy Geets (Bonheiden), Danny Goos (Beerse), Steven Goossens (Heist o/d Berg), Werner Goris (Herentals), Ali Hifnawi (Geel), Danielle Horemans (Grobendonk), Paul Jans (Geel), Freddy Kerkhofs (Herenthout), Ludo Leyten (Merksplas), Frank Lippens (Herentals), Hugo Maes (Olen), Jean Maes (Mechelen), Walter Mertens (Turnhout), Alexandre Orbaen (Herent), Harry Peeters (Ravels), Herwig Perck (Bilzen), Jacques Priem (Duffel), Tom Prims (Grobendonk), Paul Van Den Broeck (As), Lea Vandenbruwaene (Gent), Georges Van der meirsch (St-Kat-Waver), Jozef Van Hoof (Mol), Rony Van Hout (Geel), Freddy Van Hove (Herentals), Piet Vanmarsenille (Schaffen), Georges Vanneste (Herentals), Roger Van Uytfange (St-Niklaas), Jos Verbist (Kalmthout), Marc Vercammen (Herentals), Hugo Verhaegen (Herentals), Walter Verlinden (Herselt), Robert Vidts (Nijlen), René Waerzeggers (Gent), Marthijn Wensink (Eindhoven), Leo Wouters (Begijnendijk).

Komen tevens in aanmerking: Herwig Helsen (Herentals), Marc Hendrickx (Wijnegem), Lesley Wauman (Westende).

Tevens nog af te halen (vorige jaren): Guy Bossijns (Brecht), Aloïs De Ceuster (Deurne), Robert De Ceuster (Diest), Andy De Maertelaere (Schilde), Patrick De Roeck (Lint), Bart De Vrij (Malle), Ferdinand Geboers (Mol), Paul Huybrechts (Herent), Walter Huysmans (Turnhout), Peter Jansen (Antwerpen), Michèle Niessen (Paal), Roger Philippot (Kampenhout), Koenraad Rogiers (Heusden-Zolder), Martin Spoormans (Arendonk), Johan Vanbergen (Drieslinter), Juliaan Van Stappen (Steke-
ne), Marijn Van Zundert (Kapellen), Alain Vermeeren (Huldenberg).

schaal 3/4

Vz. COMPAGNIE BELGE MARITIME DU CONGO • S • A •

In twee prauwen met vruchten vier roeiende en één staande Afrikaan naar links met in de linkerhand een caduceus (symbool van vrede en bescherming) en in de rechterhand een tandwiel (symbool van beschaving). Op de voorgrond vissen in de rivier.

Getekend onderaan rechts: E. Wijnants

Kz. PAQUEBOT / ALBERTVILLE / PREMIER / VOYAGE / MCMXXVIII.

Tekst in een achthoek.

1928, atelier Fisch & Cie, Ø 80 mm, brons 163 g, effen rand

Bestaat ook in zilver 925 ‰ 173 g en vermeil 164 g.

Opdrachtgever: Agence Maritime Internationale (Internationaal Scheepvaartagentschap).

De Congoboten

Koning Leopold II verwierf Congo op de *Koloniale Conferentie van Berlijn* in 1884-85, eerst als de Congo-Vrijstaat, vanaf 1908 als Belgisch-Congo. De kolonisatie kwam langzaam op gang en er moest voorzien worden in transport voor zowel mensen, goederen als post van en naar Congo. Op verzoek van koning Leopold II werd in 1895 de scheepvaartmaatschappij *Compagnie Belge Maritime du Congo* (CBMC) opgericht, met Britse investeerders. Vanaf 1911 werd het genoteerd op de Brusselse beurs.

COMPAGNIE BELGE MARITIME DU CONGO

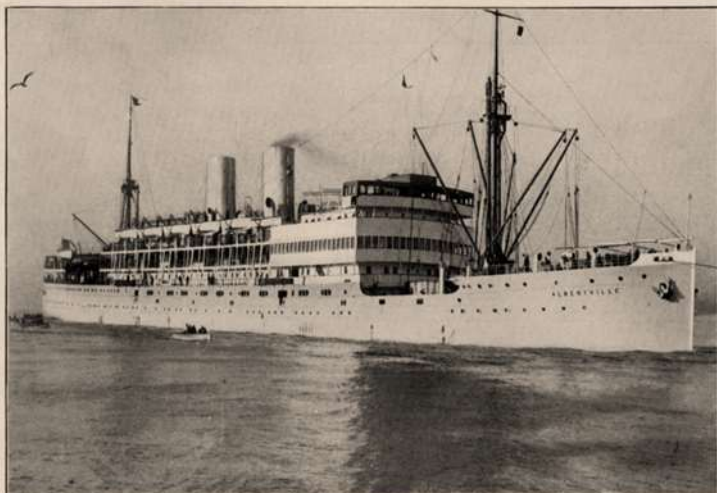
(SOCIÉTÉ ANONYME)

Siège social : Rempart Sainte-Catherine, 67, ANVERS

**Service postal accéléré
ANVERS - CONGO - DIRECT**

PROCHAINS DÉPARTS :

	Départs d'Anvers	Arrivée au Congo	Départ du Congo	Arrivée à Anvers
ANVERSVILLE	1 janvier 15 H.	17 janvier	30 janvier	15 février
THYSVILLE	15 " 14 H.	31 " "	13 février	1 mars
ALBERTVILLE	29 " 14 H.	14 février	27 " "	15 " "
ELISABETHVILLE	12 février	13 H.	28 " "	29 " "
STANLEYVILLE	14 " 14 H.	6 mars	23 " "	12 avril
ANVERSVILLE	26 " 14 H.	14 " "	27 " "	12 " "
THYSVILLE	12 mars 12 H.	28 " "	10 avril	26 " "
ALBERTVILLE	26 " 12 H.	11 avril	24 " "	10 mai
ELISABETHVILLE	9 avril 11 H.	25 " "	8 mai	24 " "
ANVERSVILLE	23 " 11 H.	9 mai	22 " "	7 juin
STANLEYVILLE	25 " 12 H.	15 " "	1 juin	21 " "
THYSVILLE	7 mai 10 H.	23 " "	5 " "	21 " "
ALBERTVILLE	21 " 10 H.	6 juin	19 " "	5 juillet
ELISABETHVILLE	4 juin 9 H.	20 " "	3 juillet	19 " "
ANVERSVILLE	18 " 9 H.	4 juillet	17 " "	2 août

Steamer ALBERTVILLE

Ces vapeurs disposent de magnifiques aménagements pour Passagers. Médecins et Infirmières diplômés à bord.

Ces vapeurs chargeront au hangar 22 pour MATADI

Pour tous renseignements s'adresser aux agents-gérants :

AGENCE MARITIME INTERNATIONALE (Société anonyme)

Bureaux : Rempart Sainte-Catherine, 67, ANVERS

Adresse télégraphique : " BELCONGO " Anvers.

Téléphones : 218.90 (10 lignes); 219.10 (10 lignes)

70 jaar lang waren de Congoboten op de lijndienst Antwerpen-Matadi een begrip. Zo'n overtocht duurde ongeveer 2½ weken voor plusminus 200 passagiers en 100 bemanningsleden. Veel van deze prestigieuze boten kregen de naam van een Belgische koning, koningin of prins, gevolgd door het achtervoegsel *-ville*. De eerste was natuurlijk de *Leopoldville* in 1895 en de laatste de *Fabiolaville* in 1972 (uit dienst genomen in 1989). Niet minder dan 37 Congoboten waren in dienst in de loop der jaren.

*Plaket van de laatste Congoboot Fabiolaville,
brons 100 × 65 mm, van een onbekend kunstenaar*

De Compagnie Maritime Belge

In 1930 nam de CBMC de Belgische scheepseigenaar *Lloyd Royale Belge* over. De naam werd gewijzigd in *Compagnie Maritime Belge* (CMB) en de activiteiten werden uitgebreid met lijnen op Noord- & Zuid-Amerika en het Verre Oosten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog verloor CMB drie vierde van haar vloot.

Na de oorlog werden de activiteiten fel uitgebreid. De CMB werkte nog steeds vanuit haar thuishaven Antwerpen maar haar activiteiten werden vooral toegespitst op vervoer van droge stoffen, ruwe olie en gas. Daarnaast had de firma ook nog activiteiten in het behandelen van goederen in Antwerpen, Zeebrugge en Nederland.

De *Fabiolaville* werd gebouwd op de scheepswerf *John Cockerill Yard* te Hoboken en op 18 januari 1972 te water gelaten. Het werd gedoopt door de meter van het schip, de toenmalige koningin Fabiola van België. Het schip werd in januari 1989 verkocht aan China.

Met de opkomst van de luchtvaart en de onafhankelijkheid van Congo, verdwenen de Congoboten langzaam. Zo werd de *Charlesville* al in 1967 verkocht aan een Oost-Duitse staatsrederij. De boot werd omgedoopt tot de *MS Georg Büchner*, deed dienst als cargo- en opleidingsschip en werd midden jaren '90 omgebouwd tot een drijvende jeugdherberg in de noord-Duitse havenstad Rostock. Maar de onderhoudskosten werden te hoog en in 2013 werd deze laatste nog bestaande Congobot tot schroot herleid.

De medaille Albertville

In 1928 vierde de *Agence Maritime Internationale* (AMI) de inhuldiging van haar nieuwe lokalen aan de Meir 1 te Antwerpen en liet bij die gelegenheid een medaille maken. De opdracht liep via *Vermeiren Frères graveurs, Sint-Katelijnevest 62 Antwerpen*, die de vraag van de AMI aan kunstenaar Ernest Wijnants te Mechelen doorspeelde op 27 oktober 1927. De medaille werd uitgereikt aan de genodigden tijdens het banket van de AMI op 10 februari 1928. Het ereloon bedroeg 9000 BEF waarvan 10 % voor Vermeiren.

Deze medaille is geïnspireerd door de Egyptische schilderkunst, waarvan Wijnants een groot liefhebber was. Op de keerzijde kreeg de medaille de naam van de *Albertville* die destijds juist gebouwd was. De pakketboot Albertville werd besteld door de CBMC bij de *Ateliers et Chantiers de la Loire* te Saint-Nazaire (F) en gebouwd in 1927-28. Hij was 153 m

lang en 19,15 m breed, werd gestookt met steenkool en kon 358 passagiers vervoeren. Het was het 5de schip van de CBMC dat de naam Albertville kreeg (de vorige 4 waren in 1928 reeds niet meer in dienst). Het kwam toe te Antwerpen op 23 januari 1928, net op tijd voor het banket van het AMI.

Het schip werd ingezet op de verbinding Antwerpen-Matadi als Congoboot. In 1936 werd het gerenoveerd op de scheepwerf Mercantile te Antwerpen en kreeg dan dieselaandrijving. Andere Congoboten toen in dienst waren de *Anversville*, de *Thysville*, de *Elisabethville* en de *Stanleyville*.

De Albertville kende een triest einde. Tijdens de Tweede Wereldoorlog in 1940 werd hij ingezet om mee de haven van Le Havre (F) te evacueren. Tijdens een aanval van Duitse vliegtuigen op Le Havre werd de Albertville getroffen door 4 bommen en zonk op 11 juni 1940. Alle opvarenden konden gelukkig gered worden.

De graveur Ernest Wijnants

° 24 september 1878 Mechelen, † 8 december 1964. Hij is vooral bekend om zijn beeldhouwwerken die men vandaag terugvindt over heel Mechelen, maar hij schilderde ook en maakte medailles en munten, en ontwierp zelfs tapijten. Hij schopte het ook tot kunstleraar te Antwerpen.

Bibliografie

Luc Vandamme, *De Numismatische collectie van prins Karel*, Alken 2007, nr. 73 p. 148.

Marc Vancraenbroeck, *Medailles rond de Belgische aanwezigheid in Midden-Afrika 1876-1960*, Brussel, 1996, nr. 146, p. 174.

Wikipedia, http://nl.wikipedia.org/wiki/Compagnie_maritime_belge

Wikipedia, [https://nl.wikipedia.org/wiki/Fabiolaville_\(schip,_1972\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Fabiolaville_(schip,_1972))

Het Nieuwsblad 06/01/2013, *Laatste Belgische Congoboot gaat onder de sloophamer*, https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20130105_00423274

Grieme, *L'Albertville*, <https://grieme.org/epaves/manche2/124-base/manche-est/a/197-albertville.html>

Correspondentie tussen Vermeiren Frères, graveurs Anvers, en Ernest Wijnants, archief Willy Faes (†), bewaard in de Société archéologique de Namur.

Spectaculaire diefstal in Museum van Douai (Fr)

Arkēos
Musée - Parc
archéologique

In de nacht van 25 januari ll. werd er ingebroken in het Archeologisch Museum van Douai, nabij de Belgische grens bij Doornik. Twee inbrekers viseerden vooral de numismatische collectie: talrijke gouden munten van Kelten, Romeinen, Byzantijnen, Merovingen en diverse gouden oudheidkundige objecten, voor een totaalbedrag van ca. 130.000 euro werden meegenomen. Hieronder een selectie:

Museumpark Arkeos van Douai

Keltisch depôt van Sin-le-Noble

Graftombe van Hordain

Opgelet als één of meerdere van deze artefacten worden aangeboden!!

Een heel mooi verhaal

wie kan duidelijkheid verschaffen?

Van een bevriend numismaat kreeg ik onlangs een sluitspeldje met daaraan 10 medailles en een klein linnen zakje waarop een kruisje geborduurd staat. De verkoper op de rommelmarkt had hem erbij verteld dat dit iets van een pelgrim was en dat er in het zakje een persoonlijke boodschap zat. Uit schroom had hij het zakje niet open gemaakt. Wanneer hij het me gaf zei hij “u zult dit vast wel kennen”. Maar ik moest zijn veronderstelling over mijn kennis teleurstellen.

Hoe langer het zakje en de medailles op mijn bureau lagen, hoe intrigerender het werd. Eerst maakte ik een kleine inventaris van de medailles: zes stuks met een Onze-Lieve-Vrouw, twee met de Heilige Benedictus, één met Sint-Antonius van Padua en één met de Heilige Barbara. Acht van de tien zijn uitgevoerd in haast nietswegend aluminium. ‘Een pelgrim neemt zo weinig mogelijk gewicht mee’, was de gedachte die bij me opkwam. En na een paar dagen moest ook het zakje open. Het was langs drie kanten dichtgenaaid met heel fijne steekjes. ‘Echt nonnekenswerk’, was mijn volgende gedachte.

Uit het zakje kwam een klein dichtgevouwen briefje tevoorschijn. Bij het openvouwen kwam er een klein palmblaadje (buxus) tevoorschijn en een in het Frans geschreven, wat merkwaardig gebedje. Eigenlijk had ik iets anders verwacht en gehoopt.

St. Luc

+

Le 8eme jour auquel l'Enfant devait être circoncis était arrivé on Lui donna le nom de Jésus que l'Ange Lui avait donné avant qu'Il fut conçu. Divin Sauveur par la victoire que Vous avez remporté sur satan en prenant le nom de Jésus délivrez nous de ses embûches. O Jésus et Marie soyez mes propices.

Wanneer de achtste dag was aangebroken waarop het kind besneden moest worden, gaf men Hem de naam Jezus die de engel Hem gegeven had voordat Hij werd ontvangen. Goddelijke Redder door de overwinning die Gij hebt behaald op satan, door de naam van Jezus aan te nemen, verlos ons van zijn listen. O Jezus en Maria, wees mij genadig.

Om mijn onwetendheid over dit soort zaken te kunnen verminderen, is mijn vraag of dit gebruik gekend is, of iemand hier iets meer over kan vertellen?

Kees van Heijst o.praem. - Norbertijnenabdij Tongerlo

Recent opgedoken: **zeldzame Herentalse noodbon 100 punten WOII**

Voorzijde: Ministerie van Economische Zaken - Algemene Dienst voor de Distributie: Afgiftebewijs 100 punten Textielproducten, Reeks B, nr 543438. De initialen BS op de 4 hoeken van het biljet, 11x8cm, lichtrode kleur. Rechtsonder: zegel ter geldigmaking: ronde stempel met purperen inkt: **Bevoorrading Gemeente Herentals**, datumstempel: 25 X 1945. Keerzijde: blanco. Linker strook werd afgeknipt. (privé verzameling)

Hoe het systeem van deze noodbonnen in de nadagen van WOII werkte is niet geheel duidelijk. Er bestaan bons van 50, 100, 500 en 1000 punten voor textielproducten. Gekende reeksen zijn A - C - N - M. Sommige van deze bons hebben op de keerzijde een aantal rantsoenzegels opgeplakt, andere dragen een stempel van de handelaar.

Afgiftebewijzen. Bij afgifte van de met zegels voorziene borderellen werden er afgiftebewijzen afgeleverd. De bewijzen kwamen van het Ministerie van Economische zaken. Er zijn afgiftebewijzen voor een x aantal kg (kolen) of voor een x aantal punten (textielproducten). Deze bewijzen werden dan voorzien van een gemeentestempel. Een stuk van het afgiftebewijs kon men eraf scheuren/knippen en dit werd op de gemeente bewaard. De stempel van de kleinhandelaar werd op de achterkant aangebracht.

100 punten voor Textielproducten, Reeks N, Nr 984073, zwarte stempel van het **Gemeentebestuur van Antwerpen**, linker strook afgeknipt.

Voor kolen zijn gekend: reeks A: 50 - 100 - 500 - 1000 - 5000 - 10000kg

VAN^V ECCEL POEL

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*Vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

Hoe zagen de Romeinse keizers er écht uit ...?

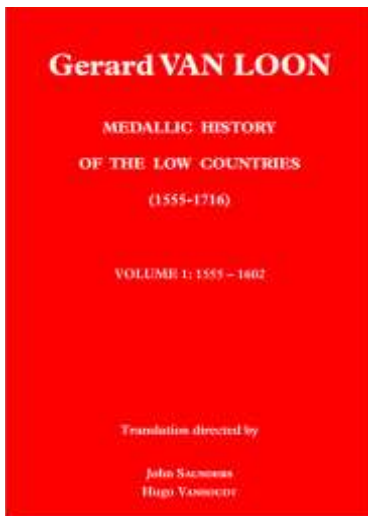
Waar corona al niet goed voor is! De pandemie en de bijhorende lockdowns inspireren blijkbaar ook mensen om hun tijd te vullen met min-of-meer nuttige quarantaineprojecten. De Canadese grafische ontwerper Daniel Voshart begon in juni 2020 met het creëren van realistische portretten van Romeinse keizers, dit afgaande op oude teksten, beelden en hun portretten op munten. Hij maakte alzo 54 keizerlijke portretten en het resultaat is verbluffend!

Voshart, een Virtual-Reality-expert met een bijzondere voorliefde voor Romeinse geschiedenis, maakte 300 posters met de afbeeldingen van de Romeinse keizers. Op enkele weken tijd waren ze allemaal verkocht.

Afgaand op een zilveren antoninianus van keizer Aemilianus, die regeerde in 253 AD, slaagde Voshart er in om een realistisch portret te maken.

Het pakket (4 delen) van de nieuwe publicatie **Medallic History of the Low Countries** vertelt de geschiedenis van de Lage Landen in de periode 1555-1716, a.h.v. medailles, penningen en munten. Het betreft de Engelse vertaling van de iconische werken van Gerard Van Loon, reeds meer dan 300 jaar het belangrijkste referentiewerk in zijn soort.

- deel 1: periode 1555-1602, inleiding + 447 pag. + 48 platen in kleur
- deel 2: periode 1602-1667, 409 pag. + 40 platen in kleur
- deel 3: periode 1667-1691, 380 pag. + 20 platen in kleur
- deel 4: periode 1691-1716, 438 pag. + 21 platen in kleur

A4-formaat, hardcover in rood, Los Angeles, 2020.

Kostprijs voor de 4 delen: 160 euro (exclusief verzending)

ISBN 978-1-7356598-0-0

Info bij vanhoudt.hugo@gmail.com

Elk land heeft zijn pioniers op gebieden zoals techniek, medische-, economische- en andere wetenschappen. Op het gebied van de luchtvaart zijn dat in Nederland ondermeer Anthony Fokker (1890-1939), Ir. Hugo Adrianus Vreeburg (1899-1973), Frits Koolhoven (1886-1946), Clément Guillaume Jean van Maasdijk (1885-1910) en Albert Plesman (1889-1953). Voor zover bekend is van al deze illustere figuren alleen Albert Plesman ooit op een postzegel afgebeeld, laat staan op een bankbiljet.

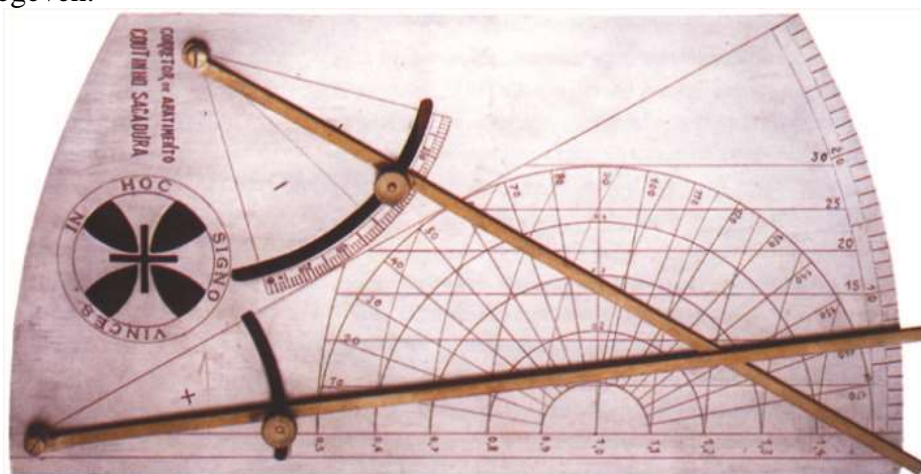
Dat is wel het geval met de Portugese marineofficier en luchtvaartpionier Carlos Viegas Gago Coutinho (1869-1959). Hij staat op de voorzijde van het hierbij afgebeelde biljet van 20 escudos uit 1978. Coutinho werd op 17 februari 1869 in São Brás de Alportel geboren als zoon van José Viegas Gago Coutinho en Fortunata Maria Coutinho.

Op de vz. een naar links gewende buste van Gago Coutinho (1869-1959)

Op 17-jarige leeftijd neemt hij dienst bij de Portugese marine nadat hij in 1888 met succes de zeevaartschool had afgerond. Hij diende op verschillende schepen en bleek een verdienstelijke cartograaf. Tijdens zijn eerste opdracht bracht hij Timor in kaart, gevolgd door Niassa (1900), Kongo (1901), Zambezia, een provincie in Mozambique (1904-1905), Barotze, een vorstendom in het huidige Zambia (1912-1914) en Sao Tomé en Príncipe, een eilandstaat gelegen in de Golf van Guinee (1916).

Tijdens een van zijn missies kwam hij in Afrika in contact met vlieger en marineofficier Artur de Sacadura Freire Cabral (1881-1924). Cabral liet aan Coutinho weten dat de navigatie van een vliegtuig de nodige problemen kende. Men was aangewezen op zee- en landkaarten waarop markante punten, zichtbaar vanuit de lucht, als oriënteringspunt waren aangegeven.

De routecorrector

Samen met Cabral ontwierp Coutinho de kunstmatige horizon sextant, de Plaqué de Abatimento, later Corrector de Rumos-Coutinho-Sacadura genoemd. Een afbeelding van het apparaat staat centraal op het biljet afgebeeld. Het werd in 1921 door beide heren uitgetest tijdens een vlucht van Lissabon naar Funchal op het eiland Madeira. Tijdens een Internationaal Congres voor de luchtvaart, dat van 15 tot 25 november 1921 in Parijs werd gehouden, werd het apparaat enthousiast ontvangen.

Ter viering van het eeuwfeest van de onafhankelijkheid van Brazilië (7 april 1822) maakten Coutinho en Cabral, op initiatief van Cabral - met een vliegtuig genaamd 'Lusitania' - tussen 30 maart en 17 juni 1922 de overtocht van Lissabon naar Rio de Janeiro. De eerste luchtoversteek van de Zuid-Atlantische Oceaan.

Coutinho en Cabral aan boord van het watervliegtuig de 'Lusitania'.

Het vliegtuig waarmee de oversteek werd gemaakt staat prominent op de keerzijde van het biljet afgebeeld, een Fairey III B vliegtuig gebouwd door de Fairey Aviation Cy, gevestigd in Hayes, Middlesex, UK. Het type III B was uitgerust met drijvers. Het was speciaal ontworpen om dienst te doen bij de Royal Naval Air Service tijdens WO I. Met behulp van een kraan kon het vliegtuig vanaf een schip in/uit het water worden gehaald. Van dit type zijn er, tussen 1917-1920, 60 stuks vervaardigd.

Prentbriefkaart van de legendarische vlucht

Cabral verongelukte op 15 november 1924 op de Noordzee tijdens het overbrengen van een Fokkervliegtuig van Amsterdam naar Lissabon. Coutinho werd voor zijn verdiensten benoemd tot viceadmiraal (tweesterrenunctie) en ontving vele prestigieuze Portugese en buitenlandse onderscheidingen. In 1939 beëindigde hij zijn militaire loopbaan. In 1954 maakte hij op uitnodiging van de Transportes Aereos Portugueses (TAP, de nationale luchtvaartmaatschappij van Portugal) een experimentele vlucht van Lissabon naar Rio de Janeiro met een DC-4 als verkenning voor een reguliere luchtlijn. Hij stierf op 90-jarige leeftijd, op 18 februari 1959, te Lissabon.

Roger Helsen

Met toestemming overgenomen, MUNTkoerier 2/2018

munt KOERIER

onafhankelijk maandblad in benelux
voor munten en penningen

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

WWW.FILATIS2.COM

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

Open: ma tot za van 10u tot 17u30 doorlopend

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Nieuw in Euroland

Finland - Journalistiek

De munt toont enkele gestileerde menselijke figuren, verbonden met elkaar met een net. Links, in het Fins JOURNALISMI, rechts het Zweedse JOURNALISTIK, onderaan het Finse muntteken naast het jaartal 2021. De munt zal verschijnen in april-mei met een oplage van 800.000 stuks.

SUOMI FINLAND

Frankrijk - 75 jaar UNICEF

2 kinderhanden houden een wereldbol, samengesteld uit puzzelstukjes. Met links een olijftak (vrede), onder: 75 ANS - RF, bovenaan: UNICEF 1946-2021 - POUR CHAQUE ENFANT. Het muntteken is van meestergraveur Joaquin Jimenez. De munt verscheen in maart met een oplage van 7,5 miljoen stuks.

2★ ★ 7★ ★ 2★ ★ 7★ ★ 2★ ★ 7★ ★

Griekenland - 200 jaar Griekse Revolutie

In het midden een ronde Griekse vlag, geflankeerd door 2 olijftakken. onderaan de initialen van graveur Georgios Stamatopoulos. Daarrond: 1821-2021 - 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΕΝΑΣΤΑΣΗ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ. Oplage: 1,5 milj. exemplaren

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ★

Italië - 150 jaar Verklaring Rome Hoofdstad

De munt toont in het midden de godin Roma, een beeld van Angelo Zanelli, met het 'Altara della Patria'. Rondom: R (Rome), RI (Repubblica Italiana) ROMA CAPITALE - 1871-2021, onderaan de initialen UP van de graveur Uliana Pernazza. Oplage: 3 miljoen stuks.

2 ★ 7 ★ 2 ★ 7 ★ 2 ★ 7 ★

Ook nog in 2021: oa. Litouwen: Reservaat Zuvintas
Portugal: Voorzitterschap EU
Slovakije: Alexander Dubcek

0,5 milj. ex.
0,5 milj.
1 miljoen

Chamberlain Chauchoy silver unit, c.50-40 BC, found near Meopham

On 1 November 2020 - the 1st day of the Old Celtic Year - an extremely rare Celtic silver coin was discovered near Meopham, Kent. It was found by metal detectorist Danny Chamberlain, on a piece of downland bought by his father 25 years ago. "Only 2 other examples are known," says Elizabeth Cottam. "We've named this one 'Chamberlain Chauchoy' after the finder and the numismatist Philippe Chauchoy who published the Belgic prototypes way back in 1996". Mr Chamberlain says that a stylised version of the head on the coin will be carved on the headstone of his father who died in 2019. He adds: "Like the Kentish coin I found, my father was a uniquely interesting man who loved the land of Kent."

More Celtic records broken on latest auction!

Ambivalent Angular Bull, Cantian potin unit, c.60-50 BC, RRR, £1100.

Danny's Dragon, Belgae silver 1/2 unit, c.50-30 BC, unique, £3400.

Crescents Hair, Regini silver unit, c.50-30 BC. 3th known, £3200.

Duro Boat Gold, Durotriges 1/4 stater, c.50-30 BC, scarce, £2400

Jaarprogramma 2021 - Koninklijke Munt van België

Vol trots presenteert de Koninklijke Munt van België het jaarprogramma 2021. Het belooft een jaar te worden met uiteenlopende en verrassende herdenkingen.

De tijd vliegt, zo is het alweer 100 jaar geleden dat de Belgische-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) werd gesloten. Daarnaast is er 500 jaar voorbijgegaan sinds de ordonnantie van Karel V waarin de waarde en het uiterlijk van de Carolusmunten (destijds gulden) werd vastgelegd. Deze twee belangrijke thema's worden geëerd met 2 euroherdenkingsmunten.

Op sportgebied wordt er dit jaar veel ingehaald en is er zodoende opnieuw aandacht voor de Olympische Spelen, waarbij Team Belgium wordt aangemoedigd met een 5 euromunt; een editie in reliëf en één met een kleuraccent! Tevens kijken we uit naar het uitgestelde EK 2020, de voorpret begint met een sportieve 2,5-euromunt.

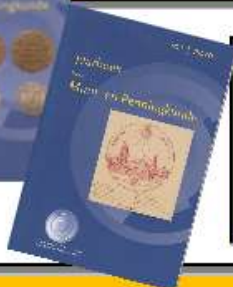
Er valt nog veel meer te vieren! Denk daarbij aan de 75ste verjaardag van het stripduo Blake & Mortimer, de 175ste verjaardag van uitvinder Charles van Depoele, de 100ste verjaardag van kunstenaar Roger Raveel en thema's zoals het Europees jaar van het Spoor, Diamantstad Antwerpen, de FDC-set 2021 Stad Luik en natuurlijk de Proefset België.

bibliotheek

Nieuw in de bib:

Armand Bonnetain 1883-1973
de Pisanello van de 20ste eeuw

Luc Vandamme
2018

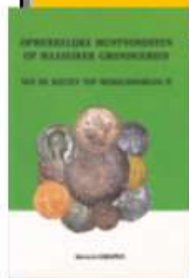
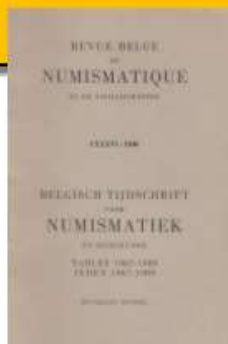

Jaarboek voor Munt- en Penningkunde
nrs. 106 & 107

KNGMP
2019 & 2020

**Belgisch Tijdschrift voor Numismatiek
en Zegelkunde**
1986-1991

**Koninklijk Belgisch Genootschap voor
Numismatiek**

**Opmerkelijke Muntvondsten op Maaseiker
Grondgebied**

van de Kelten tot Wereldoorlog II

Arnaud Grispén, 2015

Elk lid kan gratis boeken en tijdschriften ontlenuen, vraag info aan Frank, onze clubbibliothecaris. Zie ook numismatica-herentals.be/bibliotheek

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.genève@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canetière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

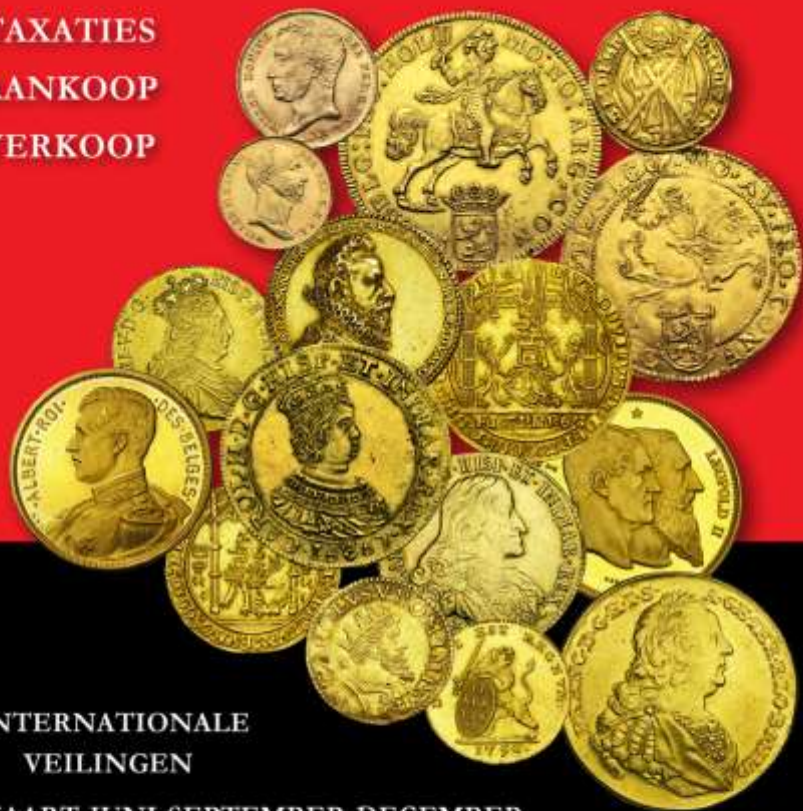
83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdesbourse@wanadoo.fr

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

TAXATIES
AANKOOP
VERKOOP

INTERNATIONALE
VEILINGEN

MAART-JUNI-SEPTEMBER-DECEMBER

Onze experts schatten gratis uw verzameling en betere munten die worden ingeleverd voor onze veilingen.

De catalogus wordt in heel de wereld verstuurd.

Kelten, Grieken, Romeinen, Byzantijnse, Middeleeuwse en moderne munten. Penningen en jetons.

Tervurenlaan 65
1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu